

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2Tos/52/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4325010192
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Kubáňová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4325010192.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a členov senátu JUDr. Ľubici Libantovej Medveckej, PhD. a JUDr. Lenky Formel Kováčovej, PhD., v trestnej veci odsúdeného A. B., pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného A. B., proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 24.04.2025 sp. zn. 7Pp/6/2025, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 18.06.2025, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len súd I. stupňa) podľa § 66 ods. 1 písm. a/, písm. b/, ods. 2, ods. 3 Tr. zák., zamietol návrh odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) o podmiennečné prepustenie z výkonu súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní 3 roky a 6 mesiacov so zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/20/2024 zo dňa 20.11.2024.

V odôvodnení napadnutého uznesenia súd I. stupňa konštatoval, že po vykonanom dokazovaní na verejnom zasadnutí zistil, že odsúdený splnil formálnu podmienku - výkon súčtu pomerných častí uložených trestov podľa § 66 ods. 1 písm. a/ a b/ Tr. zák. (v prípade odsúdenia pod sp. zn. 0T/72/2020 odsúdený pre prečin, teda polovica trestu vo výmere 3 mesiace, v prípade pod sp. zn. 18T/20/2024 v spojení so zrušeným trestom sp. zn. 14T/83/2022 za zločin, teda dve tretiny trestu vo výmere 2 roky 4 mesiace) a lehotu na podmiennečné prepustenie mal splnenú po výkone 31 mesiacov trestu dňom 30.11.2024. Uviedol, že plnením svojich povinností a správaním počas doterajšieho výkonu trestu nepreukázal polepšenie a nemožno od neho očakávať, že v prípade podmiennečného prepustenia bude viesť riadny život, poukazujúc na hodnotenie riaditeľa ústavu, z ktorého vyplýva, že podmiennečné prepustenie sa neodporúča.

Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Želiezovce vyplýva, že do výkonu väzby bol dodaný dňa 05.05.2022 do ÚVV a ÚVTOS Leopoldov, kde bol umiestnený na výkon väzby so štandardným režimom, jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, ústavný poriadok a časový rozvrh dňa dodržiaval, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol a dňa 25.07.2022 začal v uvedenom ústave vykonávať trest odňatia slobody. Dňa 09.08.2022 bol premiestnený na výkon trestu do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, kde jeho správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, disciplinárne odmenený ani potrestaný nebol. Po vykonaní trestu odňatia slobody v ústave s minimálnym stupňom stráženia bol premiestnený do ÚVTOS Želiezovce dňa 24.01.2023 za účelom výkonu trestu odňatia slobody v ústave so stredným stupňom stráženia. Program zaobchádzania sa u neho plní čiastočne, o aktivity pedagogického pôsobenia v minulosti neprejavoval záujem, no s blížiacim sa termínom podania žiadosti o podmiennečné prepustenie sa do uvedených aktivít začal pravidelne zapájať, v individuálnej práci s ním sa doposiaľ podarilo dosiahnuť iba čiastočné pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii, jeho správanie a vystupovanie je doposiaľ na požadovanej úrovni, nedostatky v plnení príkazov a nariadení

príslušníkov zboru nie sú zaznamenané. V oblasti resocializačných a výchovno-vzdelávacích programov sú ciele programu zaobchádzania zamerané na absolvovanie štandardizovaného resocializačného a výchovno-vzdelávacieho programu „Finančná gramotnosť“, odsúdený si podal žiadosť o zaradenie do uvedeného programu, avšak doposiaľ doň z kapacitných dôvodov zaradený nebol. V minulosti bol pracovne zaradený na pracovisku ručného šitia obuvi a pracovisku priemyselného charakteru, kde neboli zaznamenané nedostatky v plnení pracovných povinností, aktuálne je opäť zaradený na pracovisku priemyselného charakteru, kde je jeho pracovná morálka naďalej na požadovanej úrovni. Disciplinárne odmenený bol doposiaľ v štyroch prípadoch a to 26.05.2023, 13.09.2023, 29.04.2024 a 11.12.2024, disciplinárne potrestaný doposiaľ nebol.

Prístup odsúdeného k plneniu jednotlivých cieľov programu zaobchádzania nie je v každej oblasti na požadovanej úrovni. Resocializačná prognóza je u odsúdeného podľa nástroja hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti CRA menej priaznivá. Riziko recidívy trestnej činnosti je stredné, preto na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu v závere hodnotenia neodporúča podmienené prepustenie odsúdeného.

Súd I. stupňa konštatoval, že hoci je správanie a vystupovanie odsúdeného v súčasnosti na požadovanej úrovni, program zaobchádzania sa u neho plní len čiastočne a doposiaľ sa v individuálnej práci s ním podarilo dosiahnuť iba čiastočné pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii. Podľa názoru súdu, nemôže byť získanie štyroch disciplinárnych odmien jediným dôvodom, na ktorom by bolo založené rozhodnutie o podmienenom prepustení odsúdeného bez náležitého zhodnotenia naplnenia všetkých stanovených podmienok. Skutočnosť, že odsúdený aktuálne dodržiava ústavný poriadok, sama o sebe nepredstavuje dôvod na jeho podmienené prepustenie, jeho aktuálny záujem o aktivity pedagogického pôsobenia sa javí skôr ako účelový z dôvodu podania návrhu na podmienené prepustenie. Odsúdený je vo vynútenom prostredí, kde je obmedzená jeho osobná sloboda, jeho správanie je neustále sledované, a teda jeho správanie sa počas doterajšieho výkonu trestu je skôr prispôsobením sa podmienkam výkonu trestu, než prejavom výraznejšieho polepšenia sa a s ním spojenou odôvodnenou prognózou vedenia riadneho života v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia.

Konštatoval, že nespĺnil ani ďalšiu materiálnu podmienku a to, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, keďže pri skúmaní tejto podmienky posudzoval všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného z komplexného hľadiska, skúmal jeho osobné charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, jeho doterajší život, charakter trestnej činnosti a to s cieľom, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať predpoklad, že v prípade podmieneného prepustenia povedie riadny život. S poukazom na hodnotenie riaditeľa ústavu a hodnotenia rizika sociálneho zlyhania z ktorého vyplýva, že resocializačná prognóza odsúdeného je menej priaznivá a riziko recidívy je u neho stredné, uviedol, že odsúdený sa opakovane dopustil úmyselnej trestnej činnosti, čo nepoukazuje na kritický postoj k jej páchaniu, sú u neho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode, ktoré neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Počas skúšobnej doby podmieneného odsúdenia nevedol riadny život, neosvedčil sa a bol mu nariadený výkon trestu a ani táto skúsenosť s výkonom trestu ho neodradila od páchania ďalšej trestnej činnosti, po prepustení na slobodu dňa 30.04.2021 sa dopustil úmyselného protiprávneho konania kvalifikovaného ako zločin. Odsúdený sa navyše dopúšťal druhovo totožnej trestnej činnosti, a to krádeží, preto v prípade odsúdeného vo svetle všetkých uvedených skutočností vyplývajú dôvodné pochybnosti o tom, či možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. S poukazom na ustanovenie § 66 ods. 2 Tr. zák. prihliadol aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Uzavrel, že odsúdený počas doterajšieho výkonu trestu nepreukázal polepšenie a nemožno od neho dôvodne očakávať, že povedie riadny život v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a že nebude pokračovať v trestnej činnosti a mal za to, že na odsúdeného bude potrebné naďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami počas výkonu trestu odňatia slobody, a preto jeho žiadosť ako nedôvodnú zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený, ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť. V písomných dôvodoch namietal, že súd I. stupňa sa riadne a správne nevysporiadal s danou vecou, kedy si protichodne vyložil informácie obsiahnuté v hodnotiacej správe, z ktorej vyplýva, že je pripravený viesť riadny život, veď prečo inak by sa snažil zapájať do aktivít spojených s rozvojom osobnosti a inými prospešnými aktivitami, ktoré ho majú „zmeniť“ a reálne k tomu s poukazom na hodnotenie dochádza. Namietal, že súd nemôže vyvodiť jeho budúce chovanie na základe chovania z minulosti bez vzatia do úvahy prítomnosti, jedine, ak by súd mal „veštecké schopnosti“, inak je takýto počin zo strany súdu porušením čl. 6 Dohovoru. Žiadal, aby krajský súd celú vec dôkladne preskúmal a aby zobral do úvahy aj skutočnosť, že nový

riaditeľ ÚVTOS, aj napriek disciplinárnym odmenám (4x), bez disciplinárneho previnenia, neodporúča takmer nikoho či už na PP alebo zmenu spôsobu výkonu trestu a jeho záver je absolútne v rozpore s tým, akou zmenou osobnosti a celkového postoja k spáchanému skutku má, kedy si plne uvedomuje, čo spôsobil, komu a ako spôsobil, že rozmyšľa prosociálne atď.

Záverom žiadal, aby súd rozhodol tak, že ho z výkonu trestu podmienične prepustí, stanoví mu skúšobnú dobu na 3 roky, uloží mu probačný a mediačný dohľad v trvaní 3 rokov a zároveň mu uloží povinnosti a obmedzenia, ktoré budú dostačujúce k tomu, aby jednak preukázal polepšenie (ich dodržiavaním) a zároveň tak spoločnosti dokázal, že ďalej chce viesť riadny život bez páchania trestnej činnosti.

Krajský súd v Nitre, ako nadriadený súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou podľa § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmienične prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a/ ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

b/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody,

c/ ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmieničného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieničného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák. pri rozhodovaní o podmieničnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 66 ods. 3 Tr. zák. ak odsúdený má vykonať viac trestov odňatia slobody, odsúdený môže byť podmienične prepustený najskôr po výkone súčtu pomerných častí uložených trestov podľa odseku 1 písm. a) až c), § 67 ods. 1 a 2 a celého zvyšku trestu podľa § 68 ods. 2.

Preskúmaním spisového materiálu krajský súd zistil, že odsúdený v súčasnosti vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky 6 mesiacov, ktorý mu bol uložený pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 18T/20/2024 zo dňa 20.11.2024, za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 14T/83/2022 zo dňa 11.09.2024. Tento trest nastúpil dňa 20.11.2024 (bola mu do trestu započítaná väzba vykonaná vo veci 14T/83/2022 od 02.05.2022 do 25.07.2022 a výkon trestu od 22.01.2023 do 11.09.2024 a následne od 11.09.2024 do 20.11.2024) po tom, čo vykonal trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov uložený mu trestným rozkazom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 0T/72/2020 zo dňa 09.07.2020 pre prečin krádeže. Lehotu k podmieničnému prepusteniu mal odsúdený splnenú dňa 30.06.2022 a predpokladaný koniec trestu pripadá na 30.04.2026.

Krajský súd po preskúmaní výroku napadnutého uznesenia o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj konania jemu predchádzajúceho konštatuje, že súd I. stupňa správne v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že odsúdený splnil formálnu podmienku vykonaním polovice uloženého trestu odňatia slobody. Nestotožnil sa však so záverom o nesplnení oboch materiálnych podmienok spočívajúcich v tom, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním nepreukázal polepšenie a že možno dôvodne očakávať vedenie riadneho života po jeho podmieničnom prepustení.

Podľa názoru nadriadeného súdu, odsúdený splnil jednu z materiálnych podmienok na podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a to, že počas výkonu trestu svojím správaním a plnením svojich povinností preukázal polepšenie. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že odsúdený sa vo výkone trestu odňatia slobody nachádza od 25.07.2022, doposiaľ bol štyrikrát disciplinárne odmenený, disciplinárne potrestaný nebol. V rámci vnútornej diferenciacie je umiestnený do diferenciacnej skupiny

„B“ a program zaobchádzania sa u neho plní čiastočne. V individuálnej práci s ním sa doposiaľ podarilo dosiahnuť iba čiastočné pozitívne zmeny v jeho hodnotovej orientácii, správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, o kultúrno-osvetové aktivity v rámci ponukového listu kultúrno-osvetovej činnosti prejavuje záujem. Aktuálne je pracovne zaradený na pracovisku priemyselného charakteru, kde je jeho pracovná morálka na požadovanej úrovni, do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája. Na základe týchto skutočností preto možno konštatovať, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním sa preukázal polepšením, i keď v závere hodnotenia sa podmienené prepustenie neodporúča.

Týmto konštatovaním krajský súd sčasti vyhovel sťažnostným námietkam odsúdeného ohľadne vzatia do úvahy jeho správanie počas výkonu trestu odňatia slobody. Avšak na to, aby odsúdený mohol byť podmienené prepustený z výkonu trestu, je potrebné okrem splnenia formálnej podmienky, ktorú odsúdený má splnenú, splniť aj obe materiálne podmienky. Odsúdený však splnil iba jednu z materiálnych podmienok a to, že svojím správaním a plnením svojich povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie, avšak nespĺnil druhú z materiálnych podmienok a to, že v budúcnosti možno od neho očakávať, že povedie riadny život. Námietky odsúdeného ohľadne „veštechých schopností súdu“ považoval nadriadený súd za bezpredmetné, keďže súd I. stupňa nespĺnenie druhej materiálnej podmienky vyhodnotil správne.

K splneniu druhej materiálnej podmienky spočívajúcej v dôvodnom očakávaní, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, je potrebné poukázať na odsúdeným opakovane páchanú úmyselnú trestnú činnosť, keď bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný z toho 3-krát mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody a i v prípade raz uloženého podmieneného trestu, výkon tohto mu bol pre nespĺnenie podmienok skúšobnej doby, nariadený. Odsúdený sa navyše dopúšťal druhovo totožnej trestnej činnosti, z čoho je zrejmé, že jeho postoj k páchaniu trestnej činnosti je nekritický a nie je preto daný predpoklad, že sa trestnej činnosti bude vyhýbať po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody a začlení sa do spoločnosti ako riadny občan, ktorý dodržiava morálne a právne normy. Krajský súd sa preto stotožnil so záverom súdu I. stupňa, že odsúdený nespĺnil druhú z materiálnych podmienok podmieneného prepustenia, vychádzajúc z toho, že nie je u neho splnený predpoklad, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, preto by mala byť umožnená len odsúdeným, u ktorých je reálny predpoklad, že uložený trest splní svoj účel aj bez potreby jeho celého výkonu v príslušnom ústave na výkon trestu odňatia slobody. Krajský súd dodáva že inštitút podmieneného prepustenia je inštitútom mimoriadnym, ktorý je možné využiť a aplikovať len za splnenia zákonom stanovených podmienok. Odsúdený nemá automaticky nárok na podmienené prepustenie. Zmyslom podmieneného prepustenia nie je to, aby za dobré správanie prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu odňatia slobody bol odsúdený automaticky prepustený po vykonaní stanovenej doby trestu. Podmienené prepustenie je na mieste v tom prípade, ak vzhľadom k účelu trestu a k ďalším okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený na slobode povedie riadny život a že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného je nutným predpokladom pre rozhodnutie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené skutočnosti, i napriek tomu, že nadriadený súd konštatoval, že odsúdený splnil jednu z materiálnych podmienok a to, že svojím správaním sa vo výkone trestu preukázal polepšením, nebola však splnená druhá z materiálnych podmienok, že možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a keďže obe podmienky musia byť splnené súčasne, rozhodnutie súdu I. stupňa o zamietnutí žiadosti odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bolo správne a zákonné.

Na podklade vyššie uvedeného, keďže neboli zistené dôvody na zmenu napadnutého uznesenia, bola sťažnosť odsúdeného ako nedôvodná zamietnutá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.